

HOE VITAAL IS NEDERLAND?

TNO innovation
for life

TNO ontwikkelde samen met RIVM de Nederlandse Vitaliteitsmeter (Vita-16®). Hiermee kunnen de drie kerndimensies van vitaliteit (energie, veerkracht en motivatie) gemeten worden. Beleidsmakers hebben daarmee een instrument in handen om de vitaliteit in hun organisatie, regio en/of specifieke doelgroepen in kaart te brengen en in de tijd te volgen. In 2013 doet TNO een landelijke O-meting die als benchmark kan dienen.

Het is als nooit tevoren van belang om mensen vitaal te houden. Daarbij ligt het accent op de vraag wat mensen wél kunnen (eigen regie, zelfredzaamheid, duurzame participatie) in plaats van wat ze niet kunnen. Ook voor het bedrijfsleven is vitaliteit een belangrijke issue: vitale

werknemers zijn immers duurzaam inzetbare werknemers, die voor bedrijven van onschatbare waarde zijn om in de mondiale concurrentieslag overeind te blijven.

De vraag: 'Hoe vitaal is Nederland?' of 'Hoe vitaal is ons personeel?' is echter niet eenvoudig te beantwoorden. Er bestaan meerdere definities van het begrip 'vitaliteit' en meerdere meetinstrumenten die claimen aspecten van vitaliteit te meten. TNO en RIVM hebben de handen ineengeslagen om de kerndimensies van vitaliteit te identificeren, te beschrijven en meetbaar te maken.

WAT IS VITALITEIT?

TNO en RIVM hebben op basis van literatuur en een brede consultatie van Nederlandse deskundigen op dit terrein een generieke omschrijving van het begrip 'vitaliteit' opgesteld:

"Vitaliteit omvat de dimensies energie, motivatie en veerkracht, waarbij energie wordt gekenmerkt door zich energiek voelen, motivatie door doelen te stellen in het leven en moeite te doen om deze te behalen, en veerkracht door het vermogen om met de dagelijkse problemen en uitdagingen van het leven om te gaan".

Vervolgens is een model uitgewerkt dat enerzijds laat zien wat persoonlijke bronnen zijn van vitaliteit en anderzijds aangeeft tot welk resultaat een vitaal Nederland leidt, namelijk een hogere maatschappelijke participatie en een gunstiger balans tussen de daarmee samenhangende maatschappelijke kosten en baten.

HOE METEN WE VITALITEIT?

Een volgende stap was om de drie kerndimensies van vitaliteit meetbaar te maken. Hiervoor is de Vita-16® ontwikkeld, een beknopte vragenmodule bestaande uit 16 items voor het meten van energie, veerkracht en motivatie. De Vita-16® is generiek toepasbaar bij volwassenen, onafhankelijk van de setting(s) waarin iemand functioneert.

De Vita-16® is ontwikkeld op basis van een Delphi studie die identificeerde welke items het meest relevant zijn voor het meten van vitaliteit. Na de selectie van de items is de resulterende vragenlijst getest in een uitgebreide pilot studie waarin onder andere de begrijpbaarheid van de items (met name onder lager opgeleiden middels hardop denk protocollen) is getoetst. Uit de hierop volgende validatiestudie bleek dat de Vita-16® de drie dimensies van vitaliteit kan onderscheiden, zich onderscheid van andere vragenlijsten die aanpalende concepten (zoals gezondheid en kwaliteit van leven) meten en onderscheid kan maken voor verschillende doelgroepen (zoals chronisch zieken en lager opgeleiden).

TOEPASSING

De Vita-16® kan gebruikt worden om de vitaliteit in kaart brengen van bijvoorbeeld de inwoners van een regio, stad of wijk. Daaruit kan worden afgeleid welke groepen zich minder vitaal voelen en dus beleidsmatig extra aandacht behoeven. Dit kunnen bepaalde buurten zijn, maar ook specifieke groepen wat betreft leeftijd, opleiding, sociaaleconomische status of afkomst.

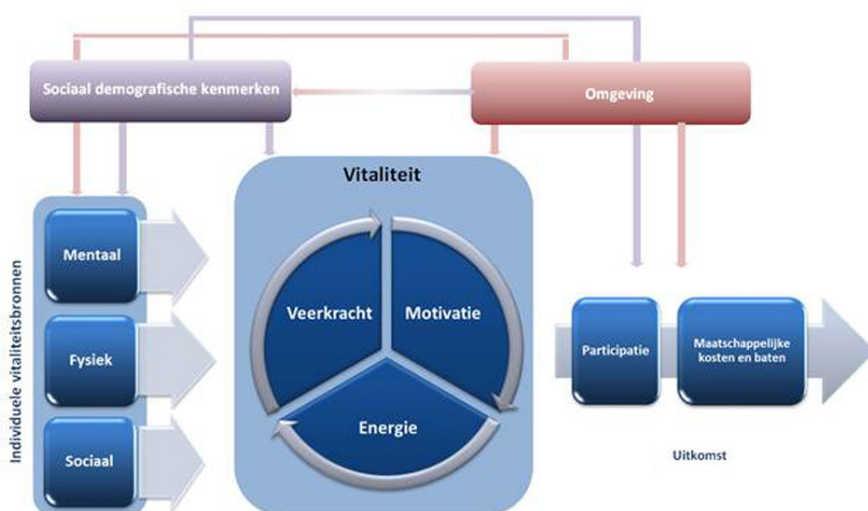
De Vita-16® kan ook gebruikt worden om na te gaan of vitaliteitsbeleid rendoert, d.w.z. daadwerkelijk leidt tot een hogere vitaliteit binnen doelgroepen. Dit kan bijvoorbeeld bij gemeenten (inwoners), maar ook binnen bedrijven (werknemers). Verder kunnen gemeenten en bedrijven de Vita-16® inzetten om na te gaan hoe vitaal hun burgers/werknemers zijn en hun beleid toespitsen op groepen of individuen die zich minder vitaal voelen.

In onderzoek kan de Vita-16® benut worden om naast meer gangbare begrippen als gezondheid en kwaliteit van leven ook de kerndimensies van vitaliteit als determinant of uitkomstmaat mee te nemen.

Ook voor andere settings en doelgroepen, waar de aandacht voor vitaliteit steeds groter wordt, is de Vita-16® een interessant instrument, zoals de zorgsetting of de doelgroep jeugd.

TNO.NL

GEZOND LEVEN

TNO initieert technologische en sociale innovatie voor een gezonde inrichting van ons leven en voor een vitale samenleving.

Wassenaarseweg 56
Postbus 2215
2301 CE Leiden (Gorter-gebouw)

CONTACT

Dr. J.E.(Jorien) Strijk
T 088 866 48 02
E jorien.strijk@tno.nl